

които нѣмаме сведения, но въ които сигурно е имало евреи по брой горе-долу съответенъ на цифритѣ, които Бениаминъ Тудела дава за градоветѣ, презъ които е миналъ. Че въ България въ тия и близкитѣ следъ тѣхъ вѣкове е имало на повече мѣста евреи, които, при това, сж представлявали извѣстенъ цененъ търговски, индустриаленъ и културенъ елементъ, се вижда отъ многозначущия фактъ, че царь Александъръ (1331—1365) бѣ предпочелъ да остави своята първа жена Теодора, дъщеря на влашкия князь, и се ожени за една млада еврейка, на име Сара, която при кръщенето получила сжщо името Теодора.

Последното по редъ приидване на евреи, което постепенно дава окончателна физиономия на еврейската диаспора въ българското отечество, се извършва презъ 1492 г., когато България бѣ вече подъ игото на турцитѣ. Тая нова вълна поселенци, брояща нѣколко хиляди души, прогонени отъ Испания евреи, се насочи главно къмъ Солунъ, дето тя създава най-важното и най-деятелното еврейско сръдище и отъ дето се поема заселническо проникване по търговскитѣ пѣтища въ вътрешността до Дунава. Естественото размножение и разселване презъ XVI до XIX вѣкове на евреитѣ въ българското отечество се виждатъ въ последната му фаза отъ следнитѣ статистически данни:

Въ България въ началото на XX вѣкъ, а именно въ 1910 год., имало всичко 40.070 души евреи, отъ които 38.482 души въ градоветѣ, и които по окръжи се разпредѣляли както следва: Софийски — 13.844, Пловдивски — 6.273, Русенски — 4.444, Бургазки — 3.432, Кюстендилски — 2.697, Варненски — 2.456, Видински — 2.242, Старо-Загорски — 2.150, Шуменски — 1.133, Врачански — 641, Плѣвенски — 623, Търновски — 136, и по разни села — 1.588.³⁾

Въ Македония въ сжщото време споредъ д-ръ Саулъ Мезанъ имало всичко 90.490 души, които се разпредѣлятъ по градове, както следва: въ Солунъ — 75.000, Битоля — 6.000 Кавала — 2.000, Съръ — 2.000, Скопие — 1.700 до 2.000 — Костуръ — 1.600, Струмица — 650, Беръ — 500, Щипъ — 500, Драма — 380, Неврокопъ — 110 и Гор. Джумая — 50 до 100 души евреи⁴⁾

Въ Тракия, все въ сжщото време, 1912 г., общо имало еврей, 22.118, разпредѣлени както следва: въ Одринъ и казата — 13.888, Свиленградъ — 640, Димотика — 960, Узункюпри — 120, Хавеа — 20, Лозенградъ — 1.080, Люлебургасъ — 320, Дедеагачъ — 240, Софлу — 15, Гюмюрджина — 712, Гали-

³⁾ Статистически годишникъ на българското царство, година IV, 1912 г., стр. 33—34.

⁴⁾ Македонски прегледъ, година IV, кн. 2, стр. 78.